

Spalničky (measles) – základní fakta o onemocnění

- **Příznaky onemocnění spalničkami jsou:**

horečnatý stav s generalizovaným exantémem (vyrážkou) trvajícím déle než 3 dny, přibližně 4 dny před vyrážkou jsou přítomny katarální příznaky, tj. teplota nad 38°C a jeden nebo více znásledujících příznaků: kašel, rýma, Koplikovy skvrny na bukální sliznici v ústech (světlé tečky se zarudlým okolím), zánět spojivek a typický vzhled obličeje „facies morbillosa“ – obličej uplakaného dítěte. Exantém je červenofialový, obvykle začíná na záhlaví nebo za ušima, do 4 dnů exantém generalizuje - přechází na obličej, krk, břicho a končetiny, k ústupu vyrážky dochází postupně ve stejném pořadí, tedy od hlavy po trup a končetiny. Komplikací spalniček může být zápal plic, zánět středního ucha nebo postižení centrálního nervového systému.

- **Původce onemocnění:** virus spalniček.

- **Zdroj onemocnění:** zdrojem je výlučně nemocný člověk.

- **Inkubační doba:** obvykle trvá 7 až 21 dnů.

- **Období nakažlivosti:** začíná den před začátkem prodromálních příznaků, obvykle 4 dny před objevením se vyrážky, a končí do čtyř dnů po vzniku exantému; prožití onemocnění spalničkami zanechává celoživotní imunitu.

- **Přenos:**

Spalničky patří mezi nejvíce nakažlivé infekce, velmi snadno se šíří vzdušnou cestou; k přenosu dochází kapénkami od nemocných osob, vzácně i vzduchem nebo bezprostředně kontaminovanými předměty. K šíření onemocnění napomáhá i existence nenačkovaných skupin osob, u kterých nebylo dosaženo minimálně 95% proočkovanosti dvěma dávkami vakcíny proti spalničkám, která je nezbytná k dosažení tzv. kolektivní imunity. Dojde-li k nahromadění takovýchto skupin osob v určitém kolektivu nebo regionu, vznikají vhodné podmínky pro šíření viru v populaci, případně pro vznik epidemie.

- **Opatření a terapie:**

- ✓ Očkování je jediným preventivním opatřením.

- ✓ V případě onemocnění je povinná izolace nemocného po dobu 7 dnů po objevení se exantému (dle přílohy č. 2 vyhl. č. 306/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

- ✓ Terapie u nekomplikovaného průběhu onemocnění je symptomatická, tj. klid na lůžku, snižování teploty, dostatek tekutin. Komplikované průběhy s bakteriální superinfekcí vyžadují léčbu antibiotiky, nejzávažnější průběhy až léčbu na jednotce intenzivní péče.

Pokud máte podezření na onemocnění spalničkami, je nutná i vzájemná ohleduplnost

k ostatním, abyste tak nešířili onemocnění dále.

Kontaktujte svého lékaře nebo pohotovost na nejbližším infekčním oddělení. Vzhledem k tomu, že se jedná o vysoce nakažlivé onemocnění je povinná hospitalizace na infekčním oddělení.

Zpracovalo CEM SZÚ

Upraveno pro potřeby KHS